

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Урок № 9

Дата: 19.12.2022

Контрольна робота

1. Заповніть таблицю «ПОДІЇ МІЖНАРОДНОГО ЖИТТЯ ПІСЛЯ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»

Подія	Дата	Короткий зміст
Генуезька конференція		
Рапалльський договір		
Гаазька конференція		
Лозаннська конференція		
План Дауеса		
Локарнська конференція		
Пакт Бріана-Келлога		
План Юнга		

2. Скласти розгорнутий план

А) Зовнішня політика у 1920-х рр. Великої Британії Франції, Німеччини, Італії, США, Японії.

Б) Діяльність Ліги Націй.

Урок № 10

Дата: 19.12.2022

Тема: США в міжвоєнний період

Мета: охарактеризувати США в міжвоєнний період; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

Перша світова війна дала сильний поштовх економічному розвитку Сполучених Штатів і посилила їхній політичний вплив світі. США не зазнали на собі того масового руйнування, жому піддавалася протягом чотирьох років війни Європа. Сполучені Штати виступили в ролі головного постачальника військових матеріалів, продовольства та сировини для воюючих держав.

Війна відкрила для США небачені раніше можливості для розширення виробництва, у країні скоротилося безробіття й зросла заробітна платня. США перетворилися на основного кредитора європейських держав, а Нью-Йорк став міжнародним фінансовим центром.

Величезну роль у зміцненні могутності країни відіграла імміграція до США. У 1900-1914 рр. у країну прибуло 14 млн осіб з Європи, передусім з Польщі, Росії, Австрії, Італії, Англії, Німеччини, Ірландії й інших країн.

Президенти США в 1921 — 1929 рр.

Президент	Роки президентства	Партія
Воррен Гардінг	1921-1923	республіканська
Калвін Кулідж	1923-1929	республіканська
Герберт Кларк Гувер	1929-1933	республіканська

Воррен Гардінг (1865-1923 рр.). Уряд Гардінга від початку рішуче висловився проти політики державного регулювання. Президент закликав до істотного скорочення державних витрат на соціальну допомогу. Серйозною реформою в політичній сфері було надання виборчих прав жінкам згідно з XIX поправкою до Конституції США, яка набрала чинності в 1920 р. У країні почали переважати консервативні настрої. Найяскравіший тому приклад — упровадження «сухого закону». XVIII поправка до Конституції США (1920) заборонила виготовлення й продаж алкогольних напоїв на території США.

«Сухий закон» обернувся в 1920-і роки зростанням організованої злочинності, створенням цілої системи нелегального поширення спиртних напоїв. У 1933 р. цю поправку скасували.

Калвін Кулідж. «Справа Америки — бізнес» — так визначив новий президент основний курс своєї політики. Новий глава Білого дому відхилив концепцію державного регулювання соціально-економічних відносин. К. Кулідж висловився на захист «принципу індивідуальної відповідальності» кожного американця за результати своєї діяльності.

У сфері зовнішньої політики адміністрації Гардінга і Куліджа здійснювали курс на політичну і економічну експансію в країни Латинської Америки й Далекого Сходу. Особливо енергійно США боролися за посилення свого впливу в Китаї, що різко загострило американо-японські відносини. Підсумки Вашингтонської конференції фактично закріпили панування Сполучених Штатів у Далекосхідно-Тихоокеанському регіоні. У відносинах з європейськими країнами США продовжили курс політики ізоляціонізму.

Ізоляціонізм США (термін використовується із середини XIX ст.) — напрям у зовнішній політиці Сполучених Штатів, в основі якого лежить ідея невтручання країни в європейські справи та збройні конфлікти поза межами американського континенту. У 1920-х роках ізоляціонізм США виявлявся у відмові від участі в Лізі Націй, а також у підвищенні ввізного мита, суворих імміграційних законах.

У відносинах із СРСР американська адміністрація дотримувалася жорсткого курсу. 21 березня 1923 р. державний секретар Ч. Х'юз заявив, що США не визнають СРСР доти, доки він не поверне зовнішні борги й не відшкодує збитки іноземним громадянам, які втратили в цій країні власність.

Економічне піднесення в США розпочалося раніше, ніж в інших країнах — у 1922 р. — і тривало до осені 1929 р. Пов'язані з ним посилення позицій США у світовій економіці, підвищення рівня і якості життя американців отримали в історії назву **«проспериті», або «американське процвітання».**

У результаті економічного піднесення різко зросла питома вага США у світовій економіці. На кінець 1920-х років вони давали 48 % промислового виробництва усього західного світу, виробляючи продукції на 10 % більше, ніж Велика Британія, Франція, Німеччина, Італія та Японія разом узяті.

Символом американського «процвітання» став автомобіль. Процвітання здавалося нескінченним, а економічні та інші труднощі сприймалися лише як тимчасові й легко переборні.

Новим президентом США з 1929 р. Став Г. Гувер. Він висунув програму «знищення бідності», намагався впровадити кілька федеральних програм, зокрема і програму будівельних робіт. Однак його далекоглядним планам не судилося здійснитися.

Криза 1929—1933 рр., названа «**Великою депресією**», не мала собі рівних в історії і мала всесвітній характер. Її причини досі викликають дискусії. Економісти звинувачують у неправильній грошовій політиці, марксистки вважають, що у всьому винен капіталістичний лад, який спричинив чергову кризу перевиробництва. Можна сказати, що головними передумовами глобальної кризи були проблеми у фінансовій сфері та повністю нерегульованих ринкових відносинах.

У добу «проспериті» рівень споживання американців стрімко зростав. Це було пов'язано із появою величезної кількості нових продуктів. Вони були доступними для масового споживача, бо банки пропонували низькі кредити. Тож усе більше людей купували нові товари, житло, автомобілі та одяг. І дедалі частіше — у борг. Справжньою лихою стало вкладення грошей в акції. Багато американців віддавали на біржу останні заощадження, брали позики в банках й застрягали у боргових ямах. При цьому ціна акцій у результаті біржових спекуляцій нестримно зростала.

Коли курси акцій, відірвавшись від номіналу, почали йти вниз, кредитори зажадали повернення позик. Спекулянти для отримання необхідних коштів почали продавати акції, пришвидшуючи цим їхнє падіння.

Період економічної стабілізації в Європі та США закінчився в один день — 24 жовтня 1929 р., коли на Нью-Йоркській біржі було продано 12,8 млн акцій, що було в 1,5 раза більше, ніж будь-коли до цього.

Цей день отримав назву «Чорний четвер». Але в наступні дні — «Чорний понеділок» 28 жовтня і «Чорний вівторок» 29 жовтня — ситуація стала катастрофічною. Курс цінних паперів стрімко падав, і через п'ять днів було встановлено новий рекорд продажу акцій — 16,4 млн.

Обвал курсів цінних паперів на Нью-Йоркській біржі спричинив паніку й аналогічні явища в усіх країнах Заходу. Проте найбільші потрясіння випали на долю США. Країну накрив крах фінансової та кредитної системи, який виражався в масовій хвилі банкрутств.

Після краху на Нью-Йоркській біржі криза охопила всі провідні країни світу. Американські банки перестали надавати кредити європейцям. Банки США, а потім й інших країн, стали неплатоспроможними. Криза мала величезний психологічний вплив на мільйони американців, які зневірилися у житті. Було підірвано віру у всемогутність індивідуального бізнесу, його здатність забезпечувати соціальні гарантії.

Франклін Делано Рузвельт (1882-1945 рр.) — 32-й президент США (1933-1945), єдиний в американській історії президент, якого обирали на цю посаду чотири рази (у 1932, 1936, 1940, 1944 роках).

Рузвельт звернувся по допомогу до національного радіомовлення, щоб пояснити необхідність прийняття першого з найважливіших законів програми «Нового курсу» - надзвичайного банківського акта 1933 року. Спокійним, розмовним тоном президент заспокоював збентежену націю. Своїм слухачам він найпростішими словами пояснював, яких заходів уживає уряд, щоб гарантувати збереження наявних приватних вкладів у комерційних банках і знову зробити безпечною для громадян США можливість зберігати

свої заощадження на банківських депозитах. Повіривши словам президента, американці почали повертати свої гроші до банків. І коли упродовж доби, що настала після радіовиступу, кількість знову відкритих вкладів у банках поступово перевищила кількість закритих, стало зрозуміло, що з тривалою банківською кризою покінчено.

Основні принципи програми «Нового курсу»:

- ✓ відхід від ідеології саморегульованого ринку та початок планування капіталістичної економіки
- ✓ забезпечення мінімальних соціальних гарантій та створення робочих місць
- ✓ політика добросусідства в міжнародній сфері

Було зроблено вирішальний крок до побудови держави «процвітання» і того розвиненого й демократичного суспільства, які існують сьогодні.

Питання для самоперевірки:

1. Які факти свідчили про те, що після закінчення Першої світової війни США стали світовим лідером в економічному розвитку?
2. Перегляньте фільм «Великий Гетсбі». Які особливості життя 20-х рр в США показано в ньому?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми

Рекомендована література: підручник по Всесвітній історії (рівень стандарту). 10 клас. Гісем О. В.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Полянський П. Б.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Щупак І. Я.; Всесвітня історія. Рівень стандарту. 10 клас. Ладиченко Т. В.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта: kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200, але не пізніше 20:00